

Trở về Mái Nhà Xưa

Hoàng Thái – Hà Phương Linh

Mọi người đều thấy trong bài “Trở về Mái Nhà Xưa” hình ảnh một chốn riêng đầy ấp những kỷ niệm thân thương của chính mình.

Có những ca khúc bắt hủ chúng ta say mê nhưng chưa biết câu chuyện lịch sử xúc động xung quanh chúng... ví dụ như để diễn tả nỗi buồn xa xứ và nhất là nỗi hoài niệm quê nhà, có bản Torna a Surriento, một bản nhạc được xem là điển hình.

Không cần biết Surriento ở đâu, thơ mộng tới mức nào, người nghe nhạc khi nghe ca khúc này đều thấy trong ký ức hình ảnh một nơi chốn đầy ấp những kỷ niệm thân thương của riêng mình.

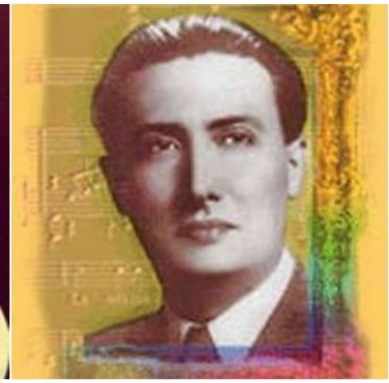

Surriento là một thị trấn cổ kính ở tỉnh Campania, miền Nam nước Ý, cư dân chỉ vào khoảng 16,000 người. Với những di tích lịch sử từ thời Đế quốc La-mã, khung cảnh thơ mộng hữu tình, Surriento nằm bên vịnh xanh biếc của Địa Trung Hải gần Naples, nơi có núi lửa Vesuvius và thành phố Pompeii bị núi này chôn vùi dưới lòng biển. Ngày nay Surriento là một nơi nghỉ mát lý tưởng nên nổi tiếng như là một địa danh du lịch.

Lời hát trong Torna a Surriento (Hãy trở lại Surriento), là lời trách móc một chàng trai đang bỏ Surriento ra đi, bỏ lại biển xanh với những cổ vật dưới đáy biển, và những nàng nhân ngư trên mặt nước đắm đuối nhìn theo, bỏ lại những khu vườn thân thương vương thoảng mùi hoa cam dịu dàng..., cùng với lời nhắn nhủ “Hãy trở lại Surriento!”

*Biển hiền hòa lớp sóng đẹp bao la.
Đời ta như rộn vang ngàn câu ca.
Ôi quê hương xanh tươi như mộng đời.
Lưu luyến trong tâm hồn bao người
Khắp trên đồi cây cối mọc xanh tươi,
khắp trong vườn ánh nắng tràn nơi nơi.
Đất quê hương ngát trong mùi hương say,
Lòng ta khó quên được chốn này
Nếu ta từ biệt đất này đi xa,*

*khác chi từ biệt với người yêu ta,
phải xa chốn quê hương đã nặng nề.
Ai lẽ đâu không mong quay về
Xin chớ quên tình ai,
để cho nhớ nhung trong lòng hoài,
trở về Surriento,
hãy về người ơi,
người hỡi hãy trở về*

Bản Torna a Surriento (tựa tiếng Anh: Come Back to Sorrento) của hai anh em người Ý Ernesto De Curtis (1875-1937) và Giovanni Battista (gọi tắt là Giambattista) De Curtis (1860-1926). Giambattista De Curtis(1860-1926)(trái), Ernesto De Curtis(1875-1937) (phải)

Tác giả Torna a Surriento là hai anh em Giambattista và Ernesto De Curtis. Họ sinh trưởng trong một gia đình quý tộc ở Naples, Giambattista sinh năm 1860, còn Ernesto ra chào đời sau đó 15 năm. Với người Ý Giambattista nổi tiếng hơn Ernesto, bởi vì trong khi Ernesto chỉ là một nhà soạn nhạc và viết ca khúc, thì Giambattista nhờ được thân phụ huấn luyện, đào tạo từ nhỏ không những viết ca khúc, soạn ca kịch, lạ còn sáng tác thơ văn, làm điêu khắc, vẽ tranh, đặc biệt là tranh “fresco”.

Sau khi được đăng ký bản quyền quốc tế vào năm 1905, Torna a Surriento trở thành một “hiện tượng âm nhạc” được ưa chuộng và phổ biến trên khắp thế giới, đặc biệt là tại Hoa Kỳ, nơi mà người di dân Ý còn mang nặng tình hoài hương.

Luciano Pavarotti. Torna a Surriento. London 1982.

André Rieu - Torna a Surriento (Live in Sydney)

Hoàng Thái – Hà Phương Linh